

Cyngor Sir Caerfyrddin – Cynllun Archwilio 2024

Blwyddyn archwilio: 2024

Dyddiad cyhoeddi: Mai 2024

Cyfeirnod y ddogfen: 4224A2024

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol. Ceir rhagor o wybodaeth yn ein [Datganiad o Gyfrifoldebau](#).

Archwilio Cymru yw'r enw cyfunol anstatudol ar gyfer Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru, sy'n endidau cyfreithiol ar wahân â'u swyddogaethau cyfreithiol eu hunain fel y disgrifir uchod. Nid yw Archwilio Cymru yn endid cyfreithiol ac nid oes ganddi unrhyw swyddogaethau.

Ni dderbynnir unrhyw gyfrifoldeb gan yr Archwilydd Cyffredinol, staff Swyddfa Archwilio Cymru na, pan fo hynny'n gymwys, yr archwilydd penodedig mewn cysylltiad ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog neu weithiwr arall yn eu rhinwedd unigol nac i unrhyw drydydd parti.

Os gwneir cais am wybodaeth y gallai'r ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus wrth ymdrin â cheisiadau, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partiön perthnasol. Mewn cysylltiad â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru, Swyddfa Archwilio Cymru a, phan fo hynny'n berthnasol, yr archwilydd penodedig yn drydydd partiön perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu ailddefnyddio'r ddogfen hon i [Swyddfa Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru](mailto:swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru).

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay.

Ynglŷn ag Archwilio Cymru

Ein nodau a'n huchelgeisiau

Rhoi Sicrwydd

i bobl Cymru bod arian cyhoeddus yn cael ei reoli'n dda

Egluro

sut mae arian cyhoeddus yn cael ei ddefnyddio a sut mae'n diwallu anghenion pobl

Ysbrydoli

a grymuso'r sector cyhoeddus yng Nghymru i wella

Manteisio'n llawn ar ein persbectif, ein harbenigedd a'n dyfnder mewnwelediad unigryw

Cryfhau ein sefyllfa fel llais awdurdodol, dibynadwy ac annibynnol

Cynyddu ein gwelededd, ein dylanwad a'n perthnasedd

Bod yn sefydliad enghreifftiol ar gyfer y sector cyhoeddus yng Nghymru a thu hwnt

Cynnwys

Cyflwyniad	5
Cipolwg ar eich archwiliad	8
Perthnasedd datganiadau ariannol	9
Risgiau sylweddol i ddatganiadau ariannol	10
Meysydd eraill y canolbwyntir arnynt	11
Amserlen archwilio datganiadau ariannol	13
Gwaith archwilio perfformiad arfaethedig	14
Ardystio hawliadau a ffurflenni grant	15
Swyddogaethau archwilio statudol	15
Ffi a'r tîm archwilio	16
Ansawdd archwilio	18
Cefnogi chi	19

Cyflwyniad

Rwyf bellach wedi cwblhau fy ngwaith cynllunio i raddau helaeth.

Mae'r Cynllun Archwilio hwn yn nodi fy nghyfrifoldebau statudol fel eich archwilydd allanol ac i gyflawni fy rhwymedigaethau o dan y Cod Ymarfer Archwilio.

Mae'n nodi'r gwaith y mae fy nhîm yn bwriadu ei wneud i fynd i'r afael â'r risgiau archwilio a nodwyd a meysydd allweddol eraill y canolbwyntir arnynt yn ystod 2024.

Mae hefyd yn nodi fy ffi archwilio amcangyfrifedig, manylion fy nhîm archwilio a dyddiadau allweddol ar gyfer cyflawni gweithgareddau ac allbynnau arfaethedig fy nhîm archwilio.

Adrian Crompton

Archwilydd

Cyffredinol Cymru

Archwiliad o'r datganiadau ariannol

Mae'n ofynnol i mi gyflwyno adroddiad ar eich datganiadau ariannol sy'n cynnwys barn ar eu 'gwirionedd a'u tegwch' ac a yw'r datganiadau wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r gofynion cyfrifyddu.

Byddaf hefyd yn cyflwyno adroddiad drwy eithriad ar nifer o faterion a nodir yn fanylach yn ein [Datganiad o Gyfrifoldebau](#).

Yn ychwanegol at fy nghyfrifoldebau archwilio datganiadau ariannol y Cyngor, rwyf hefyd yn gyfrifol am:

- ardystio datganiad i Lywodraeth Cymru sy'n darparu gwybodaeth am y Cyngor i gefnogi'r gwaith o baratoi Cyfrifon y Llywodraeth Gyfan;
- ymateb i gwestiynau a gwrthwynebiadau am y cyfrifon gan etholwyr lleol (codir ffioedd ychwanegol am y gwaith hwn, os bydd angen);
- archwilio'r cyfrifon dros Gronfa Bensiwn Dyfed (mae cynllun archwilio ar wahân wedi'i baratoi ar gyfer yr archwiliad);
- yr archwiliad annibynnol o'r Ffurflenni Blyneddol ar gyfer Awdurdod Harbwr Porth Tywyn a Chyd-bwyllgor Partneriaeth Pensiwn Cymru, (mae cynlluniau archwilio ar wahân wedi'u paratoi ar gyfer archwilio'r rhain); ac
- ardystio nifer o hawliadau a ffurflenni grant fel y cytunwyd arno gyda'r cyrff cyllido.

Nid wyf yn ceisio cael sicrwydd llwyr ynghylch gwirionedd a thegwch y datganiadau ariannol a'r nodiadau cysylltiedig ond rwy'n mabwysiadu cysyniad perthnasedd. Fy nod yw nodi camddatganiadau perthnasol, hynny yw, y rhai a allai beri i'r sawl sy'n darllen y cyfrifon gael ei gamarwain. Nodir y lefelau pan fyddaf yn barnu camddatganiadau o'r fathi fod yn berthnasol yn ddiweddarach yn y cynllun hwn.

Ni orfodwyd unrhyw gyfyngiadau arnaf o ran cynllunio cwmpas yr archwiliad hwn.

Gwaith archwilio perfformiad

Rhaid i mi fod wedi fy argyhoeddi fy hun fod y Cyngor:

- wedi gwneud trefniadau priodol ar gyfer sicrhau darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd o ran defnyddio adnoddau. Rwy'n gwneud hyn drwy gynnal rhaglen briodol o waith archwilio perfformiad bob blwyddyn.
- yn gweithredu yn unol â'r ddyletswydd datblygu cynaliadwy wrth bennu ei amcanion llesiant a chymryd camau i'w cyflawni.

Caiff fy rhaglen waith ei llywio gan faterion a risgiau penodol y mae'r Cyngor a Llywodraeth leol ehangach yng Nghymru yn eu hwynebu. Rwyf hefyd wedi ystyried y gwaith sy'n cael ei wneud neu ei gynllunio gan gyrrff adolygu allanol eraill a chan archwilio mewnol.

Bydd fy rhaglen archwilio perfformiad lleol yn parhau i gael ei chyflwyno drwy gyfuniad o Brosiect Sicrwydd ac Aseu Risg, prosiectau lleol pwrpasol a phrosiectau thematig sy'n archwilio risgiau sy'n gyffredin i bob cyngor.

Mae fy ngwaith archwilio perfformiad arfaethedig i gydymffurfio â safonau archwilio a nodir gan Sefydliad Rhyngwladol y Sefydliadau Archwilio Goruchaf (INTOSAI). Sefydliad ambarél byd-eang yw hwn ar gyfer y gymuned archwilio perfformiad. Mae'n sefydliad anllywodraethol sydd â statws ymgynghorol arbennig gyda Chyngor Economaidd a Chymdeithasol (ECOSOC) y Cenhedloedd Unedig.

Cipolwg ar eich archwiliad

Bydd fy archwiliad o ddatganiadau ariannol yn canolbwyntio ar eich risgiau a meysydd pwyslais eraill

Mae fy nghynlluniau archwilio wedi nodi'r risgiau canlynol:

Risgiau sylweddol i ddatganiadau ariannol

- Risg o wrth-wneud rheolaethau

Meysydd eraill y bydd y gwaith archwilio yn canolbwyntio arnynt

- Prisio rwymedigaeth net y gronfa bensiw
- Prisio tir ac adeiladau
- Cydnabyddiaeth ariannol uwch-swyddogion:

Bydd fy archwiliad perfformiad yn cynnwys:

- Sicrwydd ac Asesu Risg
- Adolygiad Thematig – Adnoddau staffio/pwysau mewn llywodraeth leol
- Gwaith lleol – Adolygiad o Drefniadau Seiberddiogelwch

Perthnasedd

Perthnasedd

£8.1 miliwn

Trothwy adrodd

£0.405 miliwn

Perthnasedd datganiadau ariannol

Perthnasedd £8.1 miliwn

Fy nod yw nodi a chywiro camddatganiadau perthnasol, hynny yw, y rhai a allai achosi i'r sawl sy'n darllen y cyfrifon gael ei gamarwain.

Cyfrifir perthnasedd gan ddefnyddio:

- Gwariant gros gwirioneddol 2022-23 o £810 miliwn
- Canran perthnasedd o 1%

Rwyf yn adrodd unrhyw gamddatganiad sy'n fwy na lefel ddibwys (a bennir ar berthnasedd o 5%, hy £0.405 miliwn) i'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu.

Meysydd o ddiddordeb penodol

Ceir rhai meysydd o'r cyfrifon a allai fod yn bwysicach i ddefnyddiwr y cyfrifon ac rydym wedi pennu lefel perthnasedd is ar gyfer y rhain:

- Adroddiad cydnabyddiaeth ariannol £1,000
- Datgeliadau partion cysylltiedig £10,000 (o ran unigolion), £8.1 miliwn (Cyrff Eraill)

Risgiau sylweddol i ddatganiadau ariannol

Nodir risgiau sylweddol o gamddatganiad perthnasol y mae'r asesiad o risg cynhenid ar eu cyfer yn agos at ben uchaf y sbectrwm risg cynhenid neu'r rhai sydd i'w trin fel risg sylweddol yn unol â gofynion Safonau Rhyngwladol ar Archwilio eraill. Mae'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn gofyn i ni roi mwy o sylw ar y risgiau sylweddol hyn. Petaem yn nodi risgiau ychwanegol fel rhan o'n gwaith parhaus, byddwn yn dod â'r rhain i'ch sylw nes ymlaen.

Arddangosyn 1 – risgiau datganiadau ariannol sylweddol

Risg sylweddol	Ein hymateb arfaethedig
<p>Risg diystyrru rheolaeth Mae'r risg o wrthwneud rheolaethau gan y rheolwyr yn bresennol ym mhob endid. Oherwydd y ffordd anrhagweladwy y gallai gwrthwneud o'r fath ddigwydd, ystyrir ei fod yn risg sylweddol [Safon Ryngwladol ar Archwilio 240.32-33].</p>	<p>Bydd y tîm archwilio yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • profi priodoldeb cofnodion cyfnodolion ac addasiadau eraill a wnaed wrth baratoi'r datganiadau ariannol; • adolygu amcangyfrifon cyfrifyddu ar gyfer rhagfarn; a • gwerthuso'r rhesymeg dros unrhyw drafodiadau arwyddocaol y tu allan i gwrs busnes arferol.

Meysydd eraill y canolbwyntir arnynt

Rwy'n amlinellu risgiau eraill a nodwyd o gamddatganiadau perthnasol, ac er nad ydynt wedi'u pennu'n risgiau sylweddol fel yr uchod, hoffwn dynnu eich sylw atynt. Petaem yn nodi risgiau ychwanegol fel rhan o'n gwaith parhaus, byddwn yn dod â'r rhain i'ch sylw nes ymlaen.

Arddangosyn 2 – meysydd eraill y canolbwyntir arnynt

Risg archwilio	Ein hymateb arfaethedig
<p>Prisiad o rhwymedigaeth net y gronfa bensiwn</p> <p>Mae rhwymedigaeth cronfa bensiwn Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) fel y'i hadlewyrchir yn y datganiadau ariannol yn amcangyfrifon perthnasol.</p> <p>Mae natur yr amcangyfrif hwn yn golygu ei fod yn destun lefel uchel o ansicrwydd amcangyfrif gan ei fod yn sensitif i fân addasiadau yn y tybiaethau a ddefnyddiwyd yn ei gyfrifiad.</p> <p>Mae effaith amodau economaidd, yn enwedig lefelau cyfraddau llog hefyd yn cael effaith sylweddol ar y rhwymedigaeth, ar 31 Mawrth 2023 er enghraifft, roedd y rhwymedigaeth mewn gwirionedd yn warged, yn bennaf oherwydd cyfraddau llog uwch.</p> <p>Ceir hefyd nifer o achosion cyfreithiol a allai effeithio ar brisiad y rhwymedigaeth net.</p>	<p>Bydd y tîm archwilio yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gwerthuso'r cyfarwyddiadau a roddwyd gan y rheolwyr i'w harbenigwyr rheoli (actiwari) ar gyfer yr amcangyfrif hwn a chwmpas gwaith yr actiwari; • asesu cymhwysedd, galluedd a gwrthrychedd yr actiwari a gynhaliodd y prisiadau; • asesu cywirdeb a chyflawnrwydd y wybodaeth a ddarparwyd gan yr Awdurdod i'r actiwari i amcangyfrif y rhwymedigaeth; • profi cywirdeb rhwymedigaeth net y gronfa bensiwn a datgeliadau yn y datganiadau ariannol gyda'r adroddiad actiwaraid gan yr actiwari; • asesu rhesymoldeb y tybiaethau a wnaed gan yr actiwari drwy adolygu adroddiad yr actiwari ymgynghorol (arbenigwr yr archwilydd) a dilyn unrhyw weithdrefnau ychwanegol sydd eu hangen; • asesu a allai unrhyw achosion cyfreithiol gael effaith sylweddol ar y rhwymedigaeth net, ac os felly, cadarnhau bod hyn wedi'i gydnabod a'i ddatgelu'n briodol yn y datganiadau ariannol.

Risg archwilio	Ein hymateb arfaethedig
<p>Prisio tir ac adeiladau</p> <p>Mae gwerth tir ac adeiladau a adlewyrchir yn y fantolen a nodiadau i'r cyfrifon yn amcangyfrifon perthnasol.</p> <p>Mae'n ofynnol i dir ac adeiladau gael eu dal ar sail prisio sy'n dibynnu ar natur a defnydd yr asedau. Mae'r amcangyfrif hwn yn amodol ar lefel uchel o oddrychedd, yn dibynnu ar y tybiaethau arbenigol a rheoli, a gall newidiadau i'r rhain arwain at newidiadau sylweddol i brisiadau.</p> <p>Mae'n ofynnol i asedau gael eu hailbriso bob pum mlynedd, ond gall gwerthoedd hefyd newid o un flwyddyn i'r llall, ac mae risg y gallai gwerth cario asedau a adlewyrchir yn y cyfrifon fod yn sylweddol wahanol i werth cyfredol yr asedau ar 31 Mawrth 2024, yn enwedig yn yr amgylchedd economaidd presennol.</p>	<p>Bydd y tîm archwilio yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • adolygu'r wybodaeth a ddarparwyd i'r prisiwr i asesu pa mor gyflawn ydyw; • gwerthuso cymhwysedd, galluoedd a gwrthrychedd y prisiwr proffesiynol; • profi sampl o asedau a ailbrisiwyd yn ystod y flwyddyn er mwyn sicrhau bod y sail prisio, y data allweddol a'r tybiaethau a ddefnyddiwyd yn y broses brisio yn rhesymol, a bod yr ailbrisiadau wedi'u hadlewyrchu'n gywir yn y datganiadau ariannol; • profi'r cysoniad rhwng y cyfriflyfr ariannol a'r gofrestr asedau.
<p>Cydnabyddiaeth Ariannol Uwch-swyddogion:</p> <p>Er nad oes unrhyw newidiadau sylweddol yn nifer yr uwch-swyddogion ar gyfer 2023-24, mae'r gydnabyddiaeth ariannol a delir i uwch-swyddogion yn parhau i fod o ddiddordeb mawr ac yn berthnasol yn naturiol. Felly, gallai hyd yn oed gwallau gwerth isel yn y datgeliad arwain at gamdatganiad sylweddol.</p>	<p>Bydd y tîm archwilio yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sicrhau bod y gydnabyddiaeth ariannol a ddatgelir yn gyson â thystiolaeth ategol; • sicrhau bod y symiau a delir yn gyson â'r rhai a gymeradwywyd gan y Cyngor.

Amserlen archwilio datganiadau ariannol

Nodaf isod ddyddiadau allweddol ar gyfer cyflawni fy ngwaith archwilio cyfrifon ac allbynnau arfaethedig.

Arddangosyn 3: dyddiadau allweddol ar gyfer cyflawni allbynnau arfaethedig

Yr allbwn arfaethedig	Y gwaith a wnaed	Adroddiad wedi'i gwblhau
Cynllun Archwilio 2024	Mawrth – Mai 2024	Mai 2024
Gwaith archwilio'r datganiadau ariannol <ul style="list-style-type: none"> Adroddiad ar yr Archwiliad o Ddatganiadau Ariannol Barn ar y Datganiadau Ariannol	Gorffennaf – Tachwedd 2024	Tachwedd 2024

Gwaith archwilio perfformiad arfaethedig

Nodaf isod fanylion fy ngwaith archwilio perfformiad a dyddiadau allweddol ar gyfer cyflawni allbynnau arfaethedig.

Arddangosyn 4: dyddiadau allweddol ar gyfer cyflawni'r allbynnau arfaethedig

Sicrwydd ac asesu risg	Prosiect i nodi lefel y sicrwydd archwilio a/neu lle y gallai fod angen rhagor o waith archwilio yn y dyfodol mewn cysylltiad â risgiau i'r Cyngor, gan roi trefniadau priodol ar waith i sicrhau gwerth am arian wrth ddefnyddio adnoddau a gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy.	Ar y gweill
Gwaith prosiect lleol – Adolygiad o Drefniadau Seiberddiogelwch	Adolygiad o'r trefniadau sydd ar waith gan y Cyngor i fynd i'r afael â seiberddiogelwch.	Trafodir amserlenni ar gyfer y prosiect â'r Cyngor a manylir arnynt ym mriff y prosiect penodol a gynhrychir ar gyfer yr archwiliad.

Ardystio hawliadau a ffurflenni grant, a swyddogaethau archwilio statudol

Ardystio hawliadau a ffurflenni grant

Hefyd, gofynnwyd i mi wneud gwaith ardystio ar hawliadau grant y Cyngor, yr wyf yn rhagweld y bydd yn cynnwys Budd-daliadau Tai, Pensiynau Athrawon, ardrethi annomestig, a ffurflenni cyllideb gyfun.

Swyddogaethau archwilio statudol

Yn ogystal ag archwilio'r cyfrifon, mae gennyf gyfrifoldebau statudol am gael cwestiynau ynghylch y cyfrifon a gwrthwynebiadau iddynt gan etholwyr lleol. Nodir y cyfrifoldebau hyn yn Neddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004:

- Adran 30 Archwilio dogfennau a chwestiynau yn ystod archwiliad;
- Adran 31 Yr hawl i wneud gwrthwynebiadau yn ystod archwiliad.

Gan fod y gwaith hwn yn ymatebol, nid wyf wedi gwneud unrhyw lwfans yn y ffioedd isod. Os byddaf yn cael cwestiynau a gwrthwynebiadau, byddaf yn trafod ffioedd archwilio posibl ar y pryd.

Ffi a'r tîm archwilio

Ym mis Ionawr 2024, gwnaethom gyhoeddi ein Cynllun ffioedd ar gyfer blwyddyn 2024-25 fel y cymeradwywyd gan Bwyllgor Cyllid y Senedd. Mae fy nghyfraddau ffioedd wedi cynyddu 6.4% ar gyfartaledd ar gyfer 2024-25, a hynny o ganlyniad i bwysau chwyddiant na ellir eu hosgoi a'r angen parhaus i fuddsoddi mewn ansawdd archwilio.

Rwyf yn amcangyfrif mai cyfanswm eich ffi archwilio fydd £389,031

Bydd y broses gynllunio yn un barhaus, ac efallai y bydd angen newid fy rhaglen o waith archwilio, ac felly fy ffi, os bydd unrhyw risgiau newydd allweddol yn dod i'r amlwg. Ni fyddaf yn gwneud unrhyw newidiadau heb eu trafod â'r Cyngor.

Mae ein ffi archwilio ariannol yn seiliedig ar y rhagdybiaethau canlynol:

- mae'r canlyniadau archwilio y cytunwyd arnynt yn nodi'r gofynion papur gwaith disgwylidiedig i gefnogi'r datganiadau ariannol ac maent yn cynnwys amserlenni a chyfrifoldebau;
- ni nodir unrhyw faterion arwyddocaol yn ystod yr archwiliad, heblaw yr hyn a grynhoir yn y cynllun hwn.

Arddangosyn 5: dadansoddiad o'r ffi archwilio

Maes archwilio	Ffi arfaethedig ar gyfer 2024 (£) ¹	Ffi amcangyfrifedig ar gyfer 2023 (£)
Archwiliad o'r datganiadau ariannol ²	231,000	217,105
Gwaith archwilio perfformiad ³	116,531	109,522
Gwaith ardystio grantiau ⁴	41,500	39,000
Archwiliad o ddatganiad blynyddol Harbwr Porth Tywyn	1,389	1,309
Archwiliad o ddatganiad blynyddol Cyd-bwyllgor Partneriaeth Pensiwn Cymru	6,297	5,918
	396,717	372,854

¹ Nid yw'r ffi archwilio yn cynnwys TAW, nad yw'n cael ei chodi arnoch.

² Yn daladwy rhwng Tachwedd 2023 a Hydref 2024.

³ Yn daladwy rhwng Ebrill 2024 a Mawrth 2025.

⁴ Yn daladwy wrth i waith gael ei wneud.

Mae prif aelodau fy nhîm, ynghyd â'u manylion cyswllt, wedi'u crynhoi yn Arddangosyn 6.

Arddangosyn 6: fy nhîm archwilio lleol

Enw	Rôl	Manylion cyswllt
Derwyn Owen	Cyfarwyddwr Ymgysylltu a Chyfarwyddwr Archwilio (Archwilio Ariannol)	derwyn.owen@archwilio.cymru
Gary Emery	Cyfarwyddwr Archwilio (Archwiliad Perfformiad)	gary.emery@archwilio.cymru
Jason Blewitt	Rheolwr Archwilio (Archwiliad Ariannol)	jason.blewitt@archwilio.cymru
Non Jenkins	Rheolwr Archwilio (Archwiliad Perfformiad)	non.jenkins@archwilio.cymru
Eleanor Ansell	Arweinydd Archwilio (Archwiliad ariannol)	eleanor.ansell@archwilio.cymru
Alison Lewis	Arweinydd Archwilio (Archwiliad Perfformiad)	alison.lewis@archwilio.cymru
Gareth Jones	Arweinydd Archwilio (Archwiliad Perfformiad)	gareth.jones@archwilio.cymru

Gallaf gadarnhau bod pob aelod o'n tîm yn annibynnol ar y Cyngor a'ch swyddogion.

Ansawdd archwilio

Mae ein hymrwymiad i ansawdd archwilio yn Archwilio Cymru yn absoliwt. Credwn fod ansawdd archwilio yn ymwneud â gwneud pethau'n iawn y tro cyntaf.

Defnyddiwn fodel tair llinell sicrwydd i ddangos sut yr ydym yn cyflawni hyn. Rydym wedi sefydlu Pwyllgor Ansawdd Archwilio i gydgyssylltu a goruchwyllo'r trefniadau hynny. Gwnawn ein gwaith yn ddarostyngedig i graffu annibynnol gan yr Adran Sicrhau Ansawdd* ac mae ein Cadeirydd yn gweithredu fel cyswllt ar ansawdd archwilio i'n Bwrdd. I gael rhagor o wybodaeth, gweler ein [Hadroddiad Ansawdd Archwilio 2023](#).

Ein Pobl

Ffurir y llinell sicrwydd gyntaf gan ein staff a'n rheolwyr sy'n gyfrifol yn unigol ac ar y cyd am gyflawni'r safonau o ansawdd archwilio yr ydym yn dyheu amdanynt.

- Dewis y tîm cywir
- Defnyddio arbenigwyr
- Goruchwyllo ac adolygu

Trefniadau ar gyfer sicrhau ansawdd archwilio

Ffurir yr ail linell sicrwydd gan y polisïau, yr offer, y ddysg a'r datblygiad, y canllawiau, a'r arweinyddiaeth a ddarparwn i'n staff i'w cefnogi i gyrraedd y safonau ansawdd archwilio hynny.

- Rhaglen archwilio
- Moeseg
- Canllawiau
- Diwylliant
- Dysgu a datblygu
- Arweinyddiaeth
- Cymorth technegol

Sicrwydd annibynnol

Ffurir y drydedd linell sicrwydd gan y gweithgareddau hynny sy'n rhoi sicrwydd annibynnol dros effeithiolrwydd y ddwy linell sicrwydd gyntaf.

- Adolygiadau Rheoli Ansawdd Ymgysylltu
- Adolygiadau â thema
- Adolygiadau oer
- Dadansoddi'r achos sylfaenol
- Adolygiad gan gymheiriaid
- Y Pwyllgor Ansawdd Archwilio
- Monitro allanol

*Cangen monitro ansawdd Sefydliad Cyfrifwyr Siartredig Cymru a Lloegr yw'r Adran Sicrhau Ansawdd.

Cefnogi chi

Mae Archwilio Cymru wedi datblygu ystod o adnoddau i gefnogi'r gwaith o graffu ar gyrrff cyhoeddus Cymru, ac i gefnogi'r cyrff hynny i barhau i wella'r gwasanaethau y maent yn eu darparu i bobl Cymru.

Ewch i'n gwefan i weld:

	ein gwaith Arfer Da lle rydym yn rhannu arferion a mewnwelediadau newydd o'n gwaith archwilio i gefnogi ein hamcanion i sicrhau, egluro ac ysbrydoli.
	ein cylchlythyr sy'n rhoi'r newyddion diweddaraf i chi am ein gwaith archwilio gwasanaethau cyhoeddus, arfer da, a digwyddiadau.
	ein cyhoeddiadau sy'n trafod ein gwaith archwilio a gwblhawyd mewn cyrff cyhoeddus.
	gwybodaeth am ein blaenraglen o waith archwilio perfformiad 2023-2026 a ffurfiwyd gan weithgarwch ymgysylltu â rhanddeiliaid a'n darlun o ddadansoddiad gwasanaethau cyhoeddus.
	amrywiol offerynnau data a ffeithluniau i'ch helpu i ddeall tueddiadau gwariant cyhoeddus yn well gan gynnwys amrywiaeth o fewnwelediadau eraill i graffu ar ddarpariaeth gwasanaethau cyhoeddus.

Ceir rhagor o wybodaeth am Archwilio Cymru yn ein [Cynllun Blynyddol 2024-25](#) ac [Ein Strategaeth 2022-27](#).

Archwilio Cymru

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan: www.archwilio.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.